

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Ylönen, Markku			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Raha, oikeudenmukaisuus vai altruismi? : peliteoriassa preferenssit ratkaisevat			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansantaloustieteen yleinen linja			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2009-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 142 s., 18 liites.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Eniten mielenkiintoa saanut vaihtoehto on oikeudenmukaisuus ja sen synonyymit. Itsekkyuden vastakohtana altruismi, siis pyyteettömän hyvän tekeminen muita ihmisiä kohtaan antaa myös hyvän lähtökohdan tutkielmalle. Taloustiede tarkastelee asiaa peliteoreettisesta näkökulmasta ja ratkaisee pelejä eli taloudellisia ongelmatilanteita asettaen tavoitteeksi maksimoida pelaajan hyötyä. Pelin lopputilanteen ennusteeksi saadaan todennäköisimmin tasapainossa pysyvä ratkaisu. Tarkastelen sitä, muuttaako oikeudenmukaisuuden preferenssin eli arvostuksen lisääminen peliteorian ns. perinteisiin menetelmien antamaa pelin ennustetta.. Tarkasteltu kirjallisuus antaa päätulokseksi alkuperäiseen tutkimuskysymykseen Onko sitkeästi elävä väittäjä totta, että raha ratkaisee ja ihmiset vain itsekkäästi maksimoivat omaa hyötyään? Onko ratkaisuille vaihtoehtoja? oikeudenmukaisuuden vaikuttavan pelaajan päätöksiin ja siten mahdollisesti tasapainoratkaisuihin silloin, kun pelaajalla on mahdollista vaikuttaa omalla päätöksellään lopputulokseen ja siihen on subjektiivisesti varaa. Oikeudenmukaisuudella on siis merkitystä taloudellisissa ongelmatilanteissa. Alkuperäinen tutkimusongelma jatkuu lopuksi uuteen pohdintaan siksi, että itsekkään rahan maksimoinnin preferenssi ratkaisi kaikki ongelmatilanteet lopulta. Näin siksi, että tilanteet, joissa pelaaja tavoittelee oikeudenmukaisuutta, osoittautuvat kuitenkin itsekkyuden motivoimiksi ja tasajaon ideaa hyväksikäyttäviksi. Keskeisin peruste itsekkään rahan maksimoinnin dominoinnille on väitteen: "Otan kaiken, jos voin - siis ainakin mahdollisimman paljon tai jos on pakko, suostun tasajakoon" toimiminen. Oikeudenmukaisuus ei toimi yleisenä periaatteena niin, että taloudellisissa päätäntätilanteissa tasapaino näyttäisi ajautuvan kaikkia kohtaan tasapuolisesti sitä kohtaan, vaan oikeudenmukaisuuden tasapaino perustuu itsekkääseen motiiviin. Asia on parhaiten havaittavissa ultimatum -pelissä, jonka lopputuloksista perustelen itsekkyuden olevan ainoa löydetty preferenssi tarkastelluissa artikkeleissa. Ainakin tarkasteltu kirjallisuus tuottaa pettymyksen rahan dominoinnin osalta. Loppupohdinnassani ajattelen, että jos en voi voittaa peliä, muutan sääntöjä. Aito halu löytää keino miten perustella intuitiivisesti toimiva perinteinen reilun pelin kannattavuus kohdentaa miettimään edes yhtä reaalia maailman esimerkkiä, jossa voisi hyvällä saada aikaan jotain itsekästä rahan ratkaisua mieluisampaa. Peliteorian itsekkyuden vaihtamisella altruismin valintoihin saan ratkaisuna mahdollisuuden, jolla parantaa ei rahaan verrattavaa hyvinvointia. Ratkaisu perustuu kahden altruistisesti toimivan pelaajan jatkuvaan peliin. Keskeiset tekijät ratkaisun toimivuudelle ovat tarkan laskelmoinnin lopettaminen ja aito halu toimia pitempään yhteisen hyvän, ei välttämättä pelkästään uhrautuvasti toisen pelaajan hyvän maksimoimiseksi.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords peliteoria altruismi preferenssit arvot oikeudenmukaisuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			